

གངས་ལྗོངས་ས་མཐོན་བཞག་པའི་ཞབས་རྒྱུ་།

ཕའེ་ཁོས་བཙུམས།

དཔལ་ཚུལ་དང་ལྷོ་བསྟན་གྱིས་བསྒྱུར།

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

西藏文史资料选辑.27辑:藏文/魏克著:西藏自治区
政协文史民族宗教法制委员会编.白曲,洛旦译.-北
京:民族出版社,2007.10

ISBN 978-7-105-08525-5

I.西… II.①魏… ②西… ③白… ④洛… III.文史资料-
西藏-藏语 IV.K297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 154982 号

西藏文史资料选辑.27辑

留在雪域高原的脚印

译 者	白曲 洛旦
编 者	西藏自治区政协文史民 族宗教法制委员会编
出版发行	民族出版社
地 址	北京市和平里北街 14 号
邮 编	100013
排 版	民族出版社微机照排
印 装	迪鑫印刷厂
经 销	全国各地新华书店
开 本	850mm×1168mm 1/32
网 址	www.mzchs.com
印 张	22.625
印 数	0001-2000 册
版 次	2007 年 10 月第 1 版
印 次	2007 年 10 月北京第 1 次印刷
定 价	36.20 元

ISBN 978-7-105-08525-5 Ⅰ·910(藏 122)

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话:010-64227665 58130509)

སྒྲུང་གཞི།

དབྱིང་ཕྱ་ཐང་།

རྒྱལ་སྐོར་མེད་ཀྱི་མི་མེད་སྤེལ་ཡུལ་ཕྱེད་ཅམ་དང་བཀས་བཀོད་
 རྒྱུད་འཛིན་ཕྱེད་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་སྦྱོང་
 མཚམས་སྤྱི་བོད་ལའང་གནས་ས་སྤྱོད་ལ་འགྱུར་བའི་འགྱུར་ཕྱོག་བྱུང་ཡོད།
 བོད་ལ་དབྱུང་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། ཆབ་མདོའི་གཡུལ་འབྱེད་བྱས་པ། བོད་ཀྱི་
 མངའ་ཁོངས་ཡོངས་ལ་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བ། ཁམས་བོད་དང་
 མཚོ་བོད་གཞུང་ལམ་གཉིས་ལྟ་སར་ཤར་གཏོང་བྱུང་བ། བོད་རང་སྦྱོང་
 རྒྱུང་ས་གྲ་སྤྱོད་ལྟ་ཕྱོག་ལྟ་ཁང་དབྱུང་བཞེས་པ། རོ་ལོག་བེད་འབྲུག་ཞོད་
 འཇགས་བཏང་བ། དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྦྱར་བྱས་པ། ཁྱུང་གོ་དང་རྒྱ་
 གར་ས་མཚམས་སྤྱི་རང་སྦྱང་གྲོལ་ལན་གྱི་དམག་འཐབ་བྱས་པ། དེ་བཞིན་
 བོད་རང་སྦྱོང་རྒྱུང་ས་དངོས་སྤྱི་དབྱུང་བཞེས་པ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ཏུ་
 གསལ་པའི་དོན་ཆེན་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་གསར་བཞེད་དང་འཇུགས་སྦྱོར་གྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ཐོག་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུས་མཚམས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡིན། གློ་མཐུན་མའི་ཁེས་བྲིས་པའི་《གངས་རྒྱུང་ས་མཐོར་བཞག་པའི་
 འབས་ཇེས་》ཞེས་པའི་མ་ཡིག་དེར་བལྟས་པས་རང་ཉིད་སྤྱི་ཡོད་བོད་ཀྱི་རྒྱུས་

རབས་ལས་བཟུལ་བའི་འཐབ་ཅོད་ལོ་ཟླའི་སྐབས་སུ་སླེབས་པ་ལྟར་བྱུང་།

ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སོ་སོའི་འཕེལ་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རེ་ལྟར་ཡོད།
 བོད་འདིར་ལོ་རབས་ལྔ་བ་ཅུ་པ་དང་རྩ་བ་ཅུ་པའི་ནང་དུས་རབས་ལས་བཟུལ་
 བའི་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཡོང་དོན་ཡང་བོད་མི་དམངས་ལ་ཀྱང་གོ་གྲངས་བྲལ་
 ཉང་དང་ཀྱུ་ཞི་མའོ་ཙཱ་ཏུ་གི་དབུ་བྲིད་འགྲུ་གོ་མི་དམངས་བཅེངས་
 འགྲོལ་དམག་བོད་རྒྱུད་དབུ་ལྗོངས་དེ་བཞིན་བོད་རྒྱུད་ས་གནས་ལས་དོན་མི་
 ལྟའི་རོགས་རམ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱབ་རྒྱུར་
 ཐོབ་པར་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུད་ཕྱག་གི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་
 ལུགས་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་དང་བཅན་རྒྱལ་རིང་
 ལུགས་དང་དེ་མིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུད་ཤོག་ཁག་ལ་དཔལ་འཇུག་མེད་ཀྱི་
 འཐབ་ཅོད་བྱས་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ལྟེ་བོད་ལྗོངས་འདི་བཞིན་ཆ་ཆ་ལྷན་ལྷན་གྱི་
 ལོ་ཟླ་བརྒྱུད་པར་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་འཕུར་མཆོང་ལྟ་
 བྱའི་རྣམ་པ་འདི་བྱུང་བ་རེད།

མི་དམངས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན། 《གངས་ལྗོངས་ས་མཐོར་
 བཞག་པའི་ཞབས་རྒྱུ》ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་ནང་ཆ་ཤས་སམ་ཚུགས་གཞན་
 ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རབས་ལྔ་བ་ཅུ་པ་དང་རྩ་བ་ཅུ་པའི་ནང་གི་
 ལོ་རྒྱུས་དོན་རྒྱུན་གཤམ་ཆེ་བ་དེ་དག་འབྲུལ་མེད་ཁྲུངས་བཅན་གྱིས་འཁོད་ཡོད་
 པ་མ་ཟད་ད་དུང་གསེན་ཉམས་ལྡན་པའི་ངང་ནས་དཔལ་བོའི་མི་རྣམས་དང་སྤྱོད་
 ཐོན་ཆོགས་པའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་བྱས་རྒྱུས་མི་ཉུང་བ་འཁོད་ཡོད། དུས་
 རབས་ཀྱིས་གསེར་རྒྱུད་བྱས་པའི་འོད་སྟོང་ལྡན་པའི་སྐར་ཆོགས་དེ་ཆོས་ཀྱང་ལྟ་
 མི་རིགས་དར་རྒྱས་དང་རྒྱབས་ཆེན་མེས་རྒྱལ་གཅིག་ལྟར། ཞིང་བྲན་བྲི་ཆོ་

བརྒྱུ་ཡར་ལངས་ཀྱི་སྒྲིང་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལྷག་འོག་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་
 མཐུན་སྒྲིལ་དང་རང་སྟོག་སྟོས་གཏོང་གི་འབད་འཐབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བཅའ་ས་
 འགྲོལ་བྱ་གཞག་ལ་འོད་སྟོང་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཟིན་ཐོ་བྲིས་ཡོད། དེ་བ་
 འདིའི་ནང་འཁོད་པའི་བོད་སྟོན་དཔུང་ལྡེ་ནི་ཕྱན་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཅམ་ཡོད།
 སྐབས་དེ་དུས་རང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ནང་གི་ཁོངས་མིའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། དམག་
 དཔུང་དེར་དམག་འཐབ་ལོ་སྒྲུའི་གཟི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོལ་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལོ་
 རབས་ལྡ་བཅུ་པ་དང་དུག་ཅུ་པའི་སྐབས་སྟུང་བརྟམ་ཐེབས་པའི་ཡུན་རིང་བོད་
 འཛུགས་སྐྱོན་དང་། མཐའ་མཆམས་རང་བྱིམ་དུ་བཅི་བ། གཅིག་ནས་
 དཀའ་སྤྱུག་ལ་མི་སྐྱུག་པ་དང་གཉིས་ནས་འཆི་རྒྱུར་མི་སྐྱུག་པ། སྤྱིག་སྤྱང་
 བྲིམས་སྤྱང་། དཀའ་སྤྱད་གསར་གཏོད་བཅས་ཀྱི་“དཀའ་སྤྱུག་ཁྱད་པར་
 ལྱངས་ཐུབ་པ་དང་། དམག་འཐབ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཐུབ་པ། བོད་བསྐྱོན་
 ཁྱད་པར་སྒྲོམ་ཐུབ་པ”བཅས་ཀྱི་“བོད་སྟོན་པ་ཅན་གས་ཀྱི་སྒྲིང་སྟོབས”ད་
 ལྟའི་བར་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་བ་འདི་ནི་བོད་སྟོན་དཔུང་ལྡེ་
 དང་། ས་གནས་ལས་དོན་མི་སྣ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་
 ཆོག་ས་བཅས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཐོག་བྲིས་པའི་བརྒྱུད་ཆགས་ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་
 མཆོཅ་མདངས་ནམ་པར་བཟུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤོག་ངྲིལ་རི་མོ་ཞིག་ཡིན། དེ་བ་
 རང་འཁོད་པའི་མཐོ་རིམ་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣའི་ནང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་རང་ལོ་
 རབས་ལྡ་བཅུ་པ་དང་དུག་ཅུ་པའི་ནང་བོད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་རིང་ངོ་ཤེས་བྱུང་
 བའི་སྟོགས་པོ་སྟོས་ཐུབ་ཡིན། ཁོང་ཆོས་རང་སོ་སོའི་ལས་གནས་ཐོག་བོད་ཀྱི་
 བཅའ་ས་འགྲོལ་དང་འཛུགས་སྐྱོན་བྱ་གཞག་ལ་ལེགས་སྦྱོས་ལུལ་སྦྱོང་བ་རེད།
 ལ་རེ་ནི་དགོངས་པ་རྒྱུགས་ཟིན་ཅུང་ཁོང་ཆོའི་འཛུམ་མདངས་ལྡན་པའི་བཞིན་

རས་ནི་སྤར་བཞིན་གནས་ལ་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་ཁོང་ཚོ་བཞེད་མི་སྲིད། ང་དང་
 སློམ་ཐུན་མའི་ཁེ་ནི་1938ལོར་ངོ་ཤེས་བྱུང་བ་དང་དུས་རབས་ཕྱེད་ཀ་ལྟ་
 ཅམ་གྱི་དམག་དཔུང་གི་འཛོལ་འཁྲུག་དང་ང་ཚོ་དུས་ཚོད་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཅམ་
 དཔུང་ཕྱེ་གཅིག་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་ཅུང་། 1950ལོར་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་བོད་རྒྱུད་
 བྱས་ཤིང་། ཁོང་ནི་ལོ་ངོ་20ཏག་ཏག་བོད་ལ་བསྐྱད་ཇེས་1970ལོར་གཞི་
 རས་ནང་སར་ལས་སྐྱར་བྱས་པ་དང་ཚོ་གང་རིང་གི་ཆེས་མཐོས་སྤྱག་ལྡན་པའི་
 ལང་ཚོ་ནི་བོད་ལ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ལ་བ་རེད། ཁོང་ནི་སེམས་རྩ་འཁོལ་ཞིང་ལས་
 འོན་སྐབས་སེམས་ཆེ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ་བོད་ལ་ལྟ་གཤམ་པར་བཅེ་བས་ཇེས་སུ་སྤར་
 ཡང་“ཁོང་གི་ཡུལ་གཉིས་པར” ཐེངས་གསུམ་རྒྱུད་ནས་གཅེས་པའི་ཡུལ་
 ཐུག་འཕྲད་གནང་ཅུང་བ་རེད། ཁོང་ལས་བྲལ་ངལ་གསོ་གནང་ཇེས་བོད་ཀྱི་
 ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དམག་དཔུང་གི་ལོ་རྒྱུས། དེ་བཞིན་རིག་གནས་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཚམ་འབྲིའི་ཐུག་ལས་ལ་བཅོན་པ་གནང་བཞིན་བཞུགས། ཁོང་ལ་
 རིན་བྲལ་གྱི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་མང་པོའི་
 རང་ཉིད་གཅིག་ལྟར་ཉིན་ཐོ་འབྲི་རྒྱ་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་
 རིགས་ཉར་ཆགས་བྱ་རྒྱར་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། དུན་གསའི་དེབ་
 འདི་ནི་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཐོའི་འབྲི་དེབ་ཀྱི་ཟང་གཞིའི་ཐོག་ནན་ཏན་གྱིས་
 ཅད་ཞིབ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ནས་ཚམ་འབྲི་ཞིབ་ཆགས་བྱས་པ་ཞིག་རེད།
 དུན་ཐོའི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཆ་ཁྲུངས་བཅན་པ་དང་།
 ཚམ་གྲོལ་བབ་ཆགས་ཤིང་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་བཅས་འདུག་པས་བོད་རྒྱུངས་
 ཤེས་རྟོགས་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་གྱི་མཁེན་ལྡན་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་
 བཞེད་ན་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་དཔུང་གཞིའི་དེབ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དམག་

དཔུང་ལ་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་། མི་ཆེའི་ལྟ་བུའི་སློབ་གསོ།
 ལས་བྱེད་པར་བཅི་བཀུར་དང་དམག་ལ་བྱམས་པའི་སྲིད་བཀུར་དམངས་
 གཅེས་ཀྱི་སློབ་གསོ། ཉང་དང་དཔུང་ཕྱེའི་སློབ་རྒྱན་བཟང་པོ་དང་“བོད་
 སློབ་པ་ཆུན་གྲས་ཀྱི་སློབ་སྟོབས”བཅས་རྒྱན་འཛིན་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུ་ལའང་
 དོན་སྤྱིང་ཟབ་མོ་ལྡན་པའི་རམས་འདེགས་སློབ་དེབ་ཅིག་ཡིན། སློག་པ་པོ་
 རྣམ་པས་དེབ་འདིར་ཉ་ཅང་མཉེས་པོ་གནང་རྒྱུར་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

1999ལོའི་ཟླ་12པར།

ཁུལ་“གཉིས་པར”དམག་འཐབ་བྱས་པ།.....	607
ཀྱང་གོ་དང་རྒྱ་གར་མཐའ་མཆམས་སུ་རང་སྤྱང་གོལ་ལན་སློག་ པའི་དམག་འཐབ་ཁྲོད་ཀྱི་དཔའ་བོའི་བྱ་སྤྱལ་དམག་.....	624
རྒྱ་གར་གྱི་བཟུང་དམག་སློད་བཀོལ་བཏང་བའི་བརྒྱད་རིམ།	661
དགའ་བའི་མིག་གིས་གོ་མོའི་འགྱུར་ལྷོག་མཐོང་ཚུལ།.....	675
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྤྱིའི་ལེགས་སྐྱེས་གསར་པ།	689
མཁུག་བྱང་།	707

བོད་རྒྱུད་ལས་འགན་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མེས་སུ།

1949ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་གཡུལ་འབྲེད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མཇུག་
འབྲེད་ལ་ནས་ད་ཆོའི་ཏེ་ཤོག་དང་གཉིས་པ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་སྤང་དང་བཅས་ཟི་ཁྲོན་
མའི་ཐུན་རྫོང་ཐའེ་རྟོ་བྱང་ནས་ཡི་པིང་ལ་འབྱོར་ཏེ་ཟི་ཁྲོན་རྫོང་ས་ལ་སྐར་
བཏབ་ཅིས་བྱས། 1950ལོའི་ཟླ་1ཆོས་4ཉིན་དཔུང་རྒྱུད་འཆོ་བའི་ཉིན་དང་
པོ་དེ་འགོ་རྒྱུགས། ཆོས་7ཉིན་ཆུ་ལྷུས་རྫོང་ལ་སླེབས།

དཔུང་རྒྱུད་མཆམས་བཞག་ནས་བཀའ་རྒྱག་པ།

དེ་ནས་ཆོས་8ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་དམག་དཔུང་རྡོག་ཐོན་བྱེད་གྲབས་སུ་
སྒྲོ་བུར་དུ་“དཔུང་རྒྱུད་བྱེད་མཆམས་བཞག་ནས་བཀའ་རྒྱག་དགོས”པའི་
བཀའ་རྒྱ་ཞིག་འབྱོར། ཐོག་མར་ཆང་མའི་སེམས་ལ་ལམ་བར་དལ་གསོ་
ཐེངས་ཤིག་རྒྱག་རྒྱ་རེད་སྟེ། དེ་ལྟར་གོ་ཐོས་སུ་ཐང་འཐབ་སེལ་ལིང་ནས་ཇ་
དྲག་སྒྲོག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ་ལྟར་ཏེ་ཤོག་གི་འགོ་བེད་པ་ཐུན་ཀྱང་ཀྱང་གོ་ཏེ་
དང་ལྟན་དུ་ལུ་ལུ་ཀྱང་ནས་གྱུར་བསྐྱད་དེ་བྱང་ཆེང་ལ་ལས་འགན་གསར་པ་
ལེན་པར་སྒྱུད། ལས་འགན་ཅི་ཡིན་སྟོར་“ཆན་མོ་བརྒྱུད་རྒྱུད་”འགའ་ཞིག་
གིས་འོག་ཏུ་ཆོད་དཔག་ལྷ་ཆོགས་བྱེད་གྱི་འདུག འགའ་ཞིག་གིས་ད་ཆོ་ཡུན་
ནན་ལ་བྱེན་ནས་རྒྱལ་མཆམས་ས་ཁོངས་སུ་ཁ་ཐོར་བའི་ཅང་ཅའི་རྩེའི་རྒྱག་

ལྷག་གཙང་དག་བཅོ་བར་འགྲོ་དགོས་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་
 གྲིས་ཤིས་ཁམས་ཁྲལ་ལ་ཕྱིན་ནས་འོས་ལངས་དམག་བཅའ་ཁྲུང་གི་ས་ཁོངས་
 གསར་པའི་ལས་དོན་ཅིས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ་ཟེར་བ། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་
 བསམ་སྒྲོ་དེ་བས་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་འཁོར་བར་གྱུང་དབུང་དབུ་བྱིད་གྲིས་ང་ཚོ་
 རྒྱལ་སར་བསྐྱོངས་ནས་བཅའ་ཁྲུང་དམག་ཕྱེད་དུ་འཇུག་གི་རེད་ཟེར་བ་སོགས་
 སྐབས་ཤིག་རིང་ཤོད་སྤངས་འདྲ་མིན་བྱུང་སོང་། ལས་འགན་གསར་པ་ཅི་
 ཡིན་རུང་དམག་དཔུང་གི་བསམ་སྒྲོ་བྱེད་ཟེར་བ་ཚུ་ཡི་ནས་མེད། ཆོས་
 9ཉིན་ང་རང་ཉི་ཤོག་གི་དྲིལ་བསྐྱགས་ཁོའི་ཀྲང་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ང་
 ཚོའི་ཁོའི་ཡི་སྒྲོ་མཐུན་ཆོ་སྒྲོན་ལ་སྤྱིག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་1950ལོའི་《མི་
 དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར》ཐོག་གི་《རྒྱལ་ཁ་ལེན་ཚར་བ་དང་རྒྱལ་ཁ་སྤྲོ་
 བཟུང་གཏོང་དགོས་པའི་ལོ་གསར་གྱི་ཤིས་ཚོགས་ཡང་སྐྱུར་སྒྲོབ་སྐྱོང་བྱས་
 ཏེ་ཆང་མའི་བསམ་སྒྲོ་སྤྱིང་འཇགས་ཡོང་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། ཆོས་10ཉིན་ཉི་
 ཤོག་གི་ཆབ་སྲིད་དུའུ་བརྟེན་ཐོ་བཟང་ལྟེ་ཐོན་ཤོག་ཁག་གིས་དཔུང་སྐྱོད་ཕྱེད་
 མཚམས་བཞག་ནས་བཀའ་སྤྱུག་རིང་ལོ་གསར་གྱི་ཤིས་ཚོགས་སྒྲོབ་གཞི་བྱས་ཐོག་
 ལས་ཕྱེད་པ་དང་འཐབ་འཛིང་པ་སྤྱིག་འཇུགས་བྱས་ནས་དམག་དཔུང་གི་
 བསམ་སྒྲོ་སྤྱིང་འཇགས་པོ་བཅོས་ཏེ་ལས་འགན་གསར་པ་དང་དུ་ལེན་ཆེད་
 བསམ་སྒྲོའི་མཛུགས་གཞི་བཏིངས།

ཆང་མས་སྒྲོབ་སྐྱོང་བྱས་པ་བརྒྱུད་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཚགས་བཟང་རྒྱུས་
 ཐའེ་དབན་དང་ཏའེ་ནན་སྤང་ཕན་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ཕྱག་
 རྟེན་དུ་བབ་མི་སྲིད། འོན་ཀྱང་བོད་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱའི་དཀའ་ཚེགས་
 གྱི་ལས་འགན་དེ་ང་ཚོས་ལེགས་སྐྱབ་ཕྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་པོ་བྱུང་། ཆང་མས་

སློབ་རྒྱུད་བྱེད་སྐབས་ “ཐའེ་དབན་དང་བོད་སྐགས་ས་ཆར་བཅིངས་འགྲོལ་
གཏོང་བར་གྱ་སྒྲིག་འབྲུས་ཆར་དང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ད་བྱེད་
དགོས་”ཟེར་བའི་སྐད་ཆར་ལྷག་པར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་
ཁོའོ་ཡི་སློ་མཐུན་ཚོའི་བསམ་པར་གལ་ཏེ་དངོས་འབྲེལ་བོད་བཅིངས་འགྲོལ་
གཏོང་བའི་ལས་འགན་སྐབ་དགོས་བྱུང་ཆར་ཚོ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཁོའོ་ཡིས་གྱ་སྒྲིག་
ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ། སློ་མཐུན་ཚོས་དམག་དཔུང་གི་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་
གསའི་ལས་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་ངེས་པར་ན་གཞོན་སློབ་སྤྱུག་ཁག་གཅིག་
བསྐྱུས་ཏེ་ལས་འགན་གསར་པའི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམ་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་
ངོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་། ཅི་ཤོག་ནས་ཆོག་མཆན་ཐོབ་པ་བརྒྱུད་ཆོས་11ཉིན་
ང་ཚོས་སློབ་བསྐྱེད་འགྲེམས་ཡིག་སྤྲུ། དེ་ལྟར་ཅི་ཤོག་གི་རིག་ཅལ་འབྲབ་
སྟོན་ཏུ་ཁག་གིས་ཆེད་མངགས་དབྱང་ཀའོ་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་ནས་དྲིལ་
བསྒྲགས་ལ་གཞོགས་འདེགས་བྱས། དེ་ནི་བཅིངས་འགྲོལ་བྱུང་བའི་ཁྲལ་
གསར་པར་ལྷད་མོ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་གྲང་བྱུང་ཡོངས་ཀྱི་ཕོ་མོ་ཆུན་གཞོན་ལ་
སྟོང་བྱུག་སྟོང་ཅམ་ཤིའི་མོན་ཐང་ཆེན་དང་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་ལྷད་མོར་འཁོར།
ང་ཚོའི་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་ལས་ན་གཞོན་ཕོ་མོ་མང་པོ་
ཞིག་གིས་གཅིག་ཇེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམག་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་ཐོ་འགོད་
བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་རྒྱགས་ལེན་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ལེན་
བྱས་པའི་མི་96དང་བསྐྱེད་ཅིས་ཡོད་པའི་མི་10ཡི་གཟི་བཞིན་མིང་ཐོ་སྒྱུར་བ་
རེད། བསྐྱེད་ལེན་བྱས་པའི་ན་གཞོན་ཕོ་མོ་དེ་དག་དགའ་ཐག་ཆོད་ནས་སྐྱེལ་ན་
གར་འབྲབ་བྱེད་པ་ནི་དངོས་ནས་མི་སེམས་འགྲལ་བ་ཞིག་འདུག

ཟླ1ཆོས་20ཉིན་ང་ཚོའི་ཅེ་ཕུའུ་ནི་མཛེས་པའི་ཡུལ་རྫོང་ས་ཕུའུ་བྱང་

ཆའོ་དང་ཀླུ་ཀན་ཐན་སྟོགས་ལ་གནས་སྡོད་ཀྱིས། ལུ་ལྷ་ཆའོ་ལ་སྟེངས་
རྒྱུ་ཆའོ་མས་ལས་འགན་གསར་པ་བྱུང་བསྟགས་བྱ་རྒྱུ་སེམས་འཆབ་ངང་
ནས་སྟག་བཞིན་བསྟན།

ཐོད་ལ་དབུང་སྟོན་བྱེད་པའི་ལས་འགན་དང་ དུ་ལེན་པའི་དུས་ལ་བབས།

ཅི་ཤོག་གི་ཆབ་སྲིད་ལྟ་ཡོན་སློ་མཐུན་ལུ་ཀན་གོ་ཆོས་21ཉིན་བྱང་
ཆེང་ཐང་འཐབ་སི་ལིང་ལུ་ནས་ཕེབས་བྱང་། ཅི་ལུ་ཡི་ཆོགས་འདུར་
ཞུགས་པའི་ཐོན་ཤོག་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་སེམས་འཆབ་ངང་ཆབ་སྲིད་ལྟ་
ཡོན་ལུ་ཀན་གོ་ས་ཆེང་མའི་སྟོད་གས་སེམ་བའི་གསར་འགྱུར་འཁྱེར་མེད་དམ་
སྟུང་པའི་རེ་འདོད་བྱས། ཆོས་22ཉིན་ཆབ་སྲིད་ལྟ་ཡོན་ལུ་ཀན་གོ་ཡིས་
ཐོན་ཤོག་ཡན་གྱི་ལས་བྱེད་པར་སྟན་ཞུ་བརྒྱུད་བསྟགས་བྱས་དོན་“ང་ཆོད་རེས་
ཐང་འཐབ་སི་ལིང་ལུ་ལ་ལས་འགན་ཅིས་ལེན་པར་འགྲོ་སྐབས་སི་ལིང་ཡོན་
ལུ་ལུ་ཁོ་བྲེང་གིས་ཅུན་ཀྱང་ཀྱང་གོ་རྟོ་དང་ང་ཆོ་ལུག་འབྲལ་གསུངས་པར།
‘མའོ་ཀླུ་ཞིས་ལུ་ལེན་ནས་སྟོག་འཕྱིན་བཏང་གནང་ནས་བོད་བཅིངས་
འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་འགན་དེ་བྲིད་ཆོར་སྟོན་རྒྱ་དང་། མའོ་ཀླུ་ཞིས་ང་
ཆོར་ད་ལོ་བོད་ལ་དབུང་སྟོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བ་ནི་མིག་སྟེང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་འཐབ་ཅོད་དུས་བབ་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རེད། བྲིད་ཆོ་ཅུན་ཤོག་བཅོ་
བརྒྱད་པས་སྟིང་སྟབས་ཆེར་སྟེད་ཀྱིས་གཟི་བརྒྱུད་ཀྱི་ལས་འགན་དེ་ཁྱུང་
དགོས་’ཞེས་གསུངས།

ཆབ་སྲིད་ལྟ་ ཡོན་ ཉང་ ཁའོ་ སང་ གིས་ གསུངས་ འོན། ‘ བོད་ ལ་
 བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་བར་དམག་དོན་གྱི་གནད་དོན་ཡོད་པས་གངས་ཆད་
 ཇེས་ཅན་གྱི་དམག་དོན་སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་དགོས། ཡོན་ནའི་དམག་དོན་དང་
 ཆབ་སྲིད་བསྐྱར་ན་ཆབ་སྲིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བརྟམས་ན་བོད་
 ལ་དམག་མི་ཐེངས་མང་བཏང་ནས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏུང་ཐག་
 གཅོད་མཁན་གྱིས་ཆབ་སྲིད་ལ་བརྟེན་པ་མང་བ་ཡོད། དམག་དོན་དང་ཆབ་
 སྲིད་གཞིགས་འདེགས་གྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། ད་དུང་ཇེས་པར་དུ་མཁོ་
 སྐྱོད་སྦྱེལ་འདྲེན་གྱི་གཞུང་ལམ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། སྲིད་ཁྱུས་གྱི་གནད་
 དོན་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཚ་དོན་ནི་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་དང་། ཆོས་
 སྲིད་དབྱེ་འབྱེད། ཏུ་ལའི་དང་པཎ་ཆེན་ཤོག་ཁ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྦྱེལ་བྱ་རྒྱ་
 བཅས་ཡིན། མའོ་གཏུ་ཞིས་གསུངས་པར། ཐའེ་དབན་དང་བོད་ད་དུང་
 བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱར་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ནི་གནད་འགག་ཆེ་བའི་འཐབ་
 རྩོད་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། བོད་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱ་ནི་ལས་འགན་
 དཀའ་ཆོགས་ཆེ་ལ་གཟི་བུ་ཤིང་ལུན་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ས་
 ཁམས་མཐོ་ཤོས་སུ་གནས་ཤིང་མི་བྱིས་ཏུང་ལ་རི་མཐོ་ལམ་ཐག་རིང་བའི་
 གནས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོ་རུབ་མཐའ་མཆམས་སུང་སྐྱོབ་
 དང་། འཛམ་གླིང་ཁི་བདེ་སུང་སྐྱོང་། འཛམ་གླིང་གསར་བཟེར་རྒྱབ་སྐྱོར་
 བཅས་ལ་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཁྱུས་གྱི་དོན་སྤྱིང་ལུན་ཡོད།
 གྲུང་དབྱང་དང་སྟོ་རུབ་ཁྱུས་གྱི་ལས་འགན་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བ་དེར་གཞིགས་
 བས་རྒྱལ་ཡོངས་གྱིས་བྱིད་ཆོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་འོས་ཤིང་འཆམ་ལ་དགོས་
 མཁོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དངོས་ཡིན་ཕྱིན་གང་དགོས་དེ་སྐྱོད་དང་གཞུང་ལམ་གང་དུ་